

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN VĂN TRIỂN

**PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC PHỤC VỤ
CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN VĂN TRIÊN

**PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC PHỤC VỤ
CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS - TS. Nguyễn Thế Phán

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ cho một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Triển

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành Luận văn: ***“Phát triển nguồn nhân lực phục vụ công nghiệp hoá - hiện đại hoá trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh”***. Ngoài sự cố gắng của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ quý báu của Ban giám hiệu, khoa Sau đại học; các giáo sư, tiến sỹ, cùng các thầy cô giáo trong Trường kinh tế và Quản trị kinh doanh – Đại học Thái Nguyên, đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và làm luận văn tốt nghiệp.

Trước hết tôi xin trân trọng cảm ơn các Quý cơ quan: Huyện uỷ - HĐND - UBND hai huyện Tiên Du và Thị Xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh. Xin trân trọng cảm ơn các, phòng, ban, ngành chức năng của huyện, các địa phương, đơn vị có liên quan trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh. Cùng các bạn đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi về mọi mặt trong thời gian học tập, nghiên cứu và tìm hiểu tình hình thực tế, cung cấp tài liệu, số liệu để tôi hoàn thành Luận văn này. Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc sự hướng dẫn tận tình của thầy giáo hướng dẫn khoa học: Phó giáo sư – Tiến Sỹ: Nguyễn Thế Phán, Trường đại học Kinh tế Quốc Dân.

Do hạn chế về thời gian, phạm vi nghiên cứu của luận văn rộng, nên không tránh khỏi những thiếu sót, tồn tại. Tôi mong nhận được sự đóng góp, chỉ bảo chân thành của các thầy, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Bắc Ninh, ngày tháng năm 2012

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Triển

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Tình hình nghiên cứu.....	2
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Những đóng góp của luận văn.....	3
6. Bố cục của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC PHỤC VỤ CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA	4
1.1. Tổng quan về nguồn nhân lực.....	4
1.1.1. Khái niệm về nguồn nhân lực	4
1.1.2. Phân loại nguồn nhân lực	5
1.1.3. Vai trò của nguồn nhân lực	6
1.2. Tổng quan về phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH - HĐH.....	6
1.2.1. Khái niệm về phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH	6
1.2.2. Vai trò của phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH.....	7
1.2.3. Đặc điểm của phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH.....	8
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH	10
1.3. Nội dung cơ bản của phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH	16
1.3.1. Hoạch định nguồn nhân lực	16
1.3.2. Thu hút, tuyển dụng nguồn nhân lực.....	18
1.3.3. Đào tạo, phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.....	23
1.3.4. Bố trí, sử dụng hợp lý nguồn nhân lực	25
1.3.5. Môi trường, chế độ đãi ngộ tạo động lực cho nguồn nhân lực.....	26

1.4. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới và các địa phương trong phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH - HĐH	27
1.4.1. Kinh nghiệm một số nước phát triển trên thế giới.....	27
1.4.2. Kinh nghiệm của Thị Xã Từ Sơn trong phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH.....	29
1.4.3. Những bài học kinh nghiệm rút ra đối với Tiên Du	32
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC PHỤC VỤ CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ	34
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Khung phân tích.....	34
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	35
2.2.3. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	36
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin.....	36
2.3. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá công tác phát triển nguồn nhân lực	36
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC.....	38
PHỤC VỤ CNH – HĐH CỦA HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH.....	38
3.1. Đặc điểm cơ bản của địa bàn nghiên cứu	38
3.1.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên.....	38
3.1.2. Đặc điểm về điều kiện kinh tế - xã hội.....	39
3.1.3. Đánh giá chung về tác động của các điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội trong quá trình phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH trên địa bàn huyện.....	40
3.2. Thực trạng công tác phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH của huyện Tiên Du.....	43
3.2.1. Phát triển lao động.....	43
3.2.2. Bồi dưỡng, nâng cao thể lực, trí lực người lao động.....	54
3.2.3. Thu hút bổ sung nguồn nhân lực.....	55
3.2.4. Đào tạo, bồi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực	57
3.2.5. Bố trí sử dụng, đánh giá, đãi ngộ.....	60
3.3. Đánh giá chung về công tác phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH – HĐH của huyện Tiên Du hiện nay	62
3.3.1. Những thành tựu đạt được.....	62

3.3.2. Những hạn chế	63
3.3.3. Nguyên nhân.....	65
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN	69
LỰC PHỤC VỤ CNH – HĐH CỦA HUYỆN TIÊN DU ĐẾN NĂM 2020	69
4.1. Quan điểm, định hướng phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH - HĐH của huyện Tiên Du.....	69
4.1.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn huyện Tiên Du.....	69
4.1.2. Quan điểm, định hướng phát triển nguồn nhân lực phục vụ công nghiệp hoá, hiện đại hoá của huyện Tiên Du.....	70
4.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH-HĐH của huyện Tiên Du.....	78
4.2.1. Nâng cao nhận thức của cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp về vai trò của nguồn nhân lực trong quá trình công nghiệp hoá - hiện đại hoá.....	78
4.2.2. Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực phục vụ công nghiệp hoá, hiện đại hoá; phát triển thị trường lao động.	79
4.2.3. Kế hoạch hóa phát triển dân số, phát triển y tế và nguồn nhân lực, nâng cao chất lượng sống để có một nguồn nhân lực với thể lực và trí tuệ tốt.....	80
4.2.4. Tiêu chuẩn hóa các chức danh, các vị trí đảm nhiệm công việc trong tuyển dụng, thu hút và sử dụng nguồn nhân lực.....	81
4.2.5. Đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho người lao động; nâng cao tỷ lệ lao động được đào tạo.	83
4.2.6. Bố trí sử dụng đầy đủ, hợp lý và có hiệu quả nguồn nhân lực phù hợp với yêu cầu của quá trình CNH-HĐH	84
4.2.7. Hoàn thiện chế độ đãi ngộ, tạo môi trường sống và làm việc tốt nhất cho người lao động	86
4.3. Một số đề xuất, kiến nghị.....	88
4.3.1. Đối với các cơ quan Trung ương	88
4.3.2. Đối với các cơ quan cấp tỉnh.....	88
KẾT LUẬN	90
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	92

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
CBCNV	Cán bộ công nhân viên
CĐ, ĐH	Cao đẳng, Đại học
CĐN	Cao đẳng nghề
CNH- HĐH	Công nghiệp hoá- hiện đại hoá
CNKT	Công nhân kỹ thuật
CTMTQG	Chương trình mục tiêu quốc gia
CCN	Cụm công nghiệp
CN-TTCN	Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp
DN	Doanh nghiệp
GDTX	Giáo dục thường xuyên
HĐND	Hội đồng nhân dân
KCN	Khu công nghiệp
LĐNT	Lao động nông thôn
LĐTB & XH	Lao động thương binh và xã hội
LLLĐ	Lực lượng lao động
NĐ - CP	Nghị định- Chính phủ
NNL	Nguồn nhân lực
QĐ	Quyết định
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TCCN	Trung cấp chuyên nghiệp
TCN	Trung cấp nghề
TTDN	Trung tâm dạy nghề
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TTg	Thủ tướng
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

STT	Tên Bảng	Trang
	Bảng 1.1: Bảng cân đối cung-cầu nguồn nhân lực	18
	Bảng 3.1: Quy mô dân số và lực lượng lao động trên địa bàn huyện	43
	(giai đoạn 2001-2010)	43
	Bảng 3.2: Lực lượng lao động phân theo nhóm tuổi	44
	Bảng 3.3: Hiện trạng lao động theo trình độ đào tạo của huyện Tiên Du	47
	Bảng 3.4: Tổng hợp các doanh nghiệp đăng ký hoạt động SXKD trên địa bàn huyện Tiên Du (Tính đến tháng 7 năm 2011).....	50
	Bảng 3.5: Lao động làm việc tại các doanh nghiệp đang hoạt động phân theo loại hình doanh nghiệp	52
	Bảng 3.6: Tỷ lệ lao động thất nghiệp ở nông thôn.....	54
	Bảng 3.7: Ngân sách nhà nước cho giáo dục - đào tạo giai đoạn 2005-2011	58
	Bảng 3.8: Thống kê chất lượng giáo viên phổ thông năm học 2011-2012.....	59
	Bảng 4.1. Dự báo tổng cầu lao động giai đoạn 2011 - 2020.....	72
	Bảng 4.2: Dự báo tổng cầu lao động theo ngành huyện Tiên Du đến năm 2020 ...	72
	Bảng 4.3. Dự báo số lượng lao động qua đào tạo	75
	Bảng 4.4. Dự báo số lượng lao động qua đào tạo phân theo trình độ.....	76
	Bảng 4.5: Dự báo dân số và nguồn lao động huyện Tiên Du đến năm 2020	76

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ

STT	Tên hình, sơ đồ	Trang
	Sơ đồ 1.1: Nguồn lao động.....	5
	Sơ đồ 2.1: Nghiên cứu phát triển nguồn nhân lực phục vụ CNH-HĐH trên địa bàn huyện Tiên Du.....	35
	Biểu đồ 4.1: Dự báo tổng cầu lao động giai đoạn 2011-2020	72
	Biểu đồ 4.2 : Dự báo số lượng lao động qua đào tạo.....	75